

Bruksela, 14 kwietnia 2026 r.
(OR. en)

8212/26

**Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0241 (COD)**

**AGRI 272
AGRIFIN 83
FIN 534
CADREFIN 155
CODEC 670
ENV 353
FORETS 57**

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Wspólna polityka rolna po 2027 r. – kluczowe koncepcje dotyczące wsparcia dochodów – Debata orientacyjna

Zgodnie z wnioskiem Komisji dotyczącym wspólnej polityki rolnej po 2027 r. państwa członkowskie muszą zapewnić, by wsparcie dochodów było kierowane przede wszystkim do rolników, których główną działalnością jest rolnictwo i którzy w związku z tym aktywnie przyczyniają się do bezpieczeństwa żywnościowego. W tym celu, a w szczególności z myślą o utrzymaniu zdolności do produkcji żywności w całej Unii, wsparcie powinno być skierowane do określonych grup rolników i obszarów geograficznych potrzebujących większego wsparcia dochodów, aby zachować rentowność i odporność w obliczu przyszłych wyzwań, a jednocześnie wzmocnić zdolność do przystosowania się i utrzymania konkurencyjności w przyszłości.

Na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w listopadzie 2025 r. ministrowie omówili rolę wsparcia dochodów we wzmacnianiu bezpieczeństwa żywnościowego, w tym poprzez lepsze ukierunkowanie wsparcia. Panowała ogólna zgoda co do tego, że wsparcie dochodów powinno być skierowane do rolników, którzy prowadzą działalność rolniczą i przyczyniają się do odporności sektora rolnego i bezpieczeństwa żywnościowego, przy czym należy też uwzględnić różnorodność struktur rolnych w całej Unii.

Na podstawie tej wymiany poglądów i biorąc pod uwagę postępy w dyskusjach na temat wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia w sprawie wspólnej polityki rolnej po 2027 r., prezydencja cypryjska zwraca się do państw członkowskich, aby skoncentrowały się na kluczowych przedstawionych w nim koncepcjach kształtowania struktury wsparcia dochodów.

We wniosku Komisja proponuje wprowadzenie degresywnego obszarowego wsparcia dochodów, w ramach którego płatności będą przyznawane w oparciu o kwalifikujące się hektary i w dużej mierze uproszczone (zakończenie systemu uprawnień), przy jednoczesnym wprowadzeniu degresywności w celu stopniowego zmniejszenia wsparcia dla większych gospodarstw i promowania bardziej zrównoważonego podziału. Dodatkowo płatności będą ograniczone do 100 000 EUR na gospodarstwo rocznie. Będą one także zróżnicowane na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, powiązanych z dochodem rolnika. Ponadto we wniosku przewidziano ukierunkowanie wsparcia na określone grupy rolników, takie jak młodzi rolnicy i kobiety rolniczki; możliwość wyłączenia – po okresie przejściowym (najpóźniej do 2032 r.) – rolników osiągających wiek emerytalny z degresywnego obszarowego wsparcia dochodów; a także wprowadzenie minimalnych i maksymalnych poziomów średniego wsparcia na hektar. Ministrowie są proszeni o odnotowanie, że na obecnym etapie kilka elementów proponowanych ram jest nadal przedmiotem dyskusji w kontekście schematu negocjacyjnego dotyczącego wieloletnich ram finansowych na lata 2028–2034. W związku z tym wymiana poglądów na forum Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa ma na celu zapewnienie wytycznych i wniesienie wkładu w trwający proces, nie dążąc do wyciągania wniosków i nie przesądzając o wynikach dyskusji na temat wieloletnich ram finansowych.

W ujęciu łącznym, wspomniane elementy świadczą o ewolucji struktury wsparcia dochodów. Ich celem jest poprawa ukierunkowania i dystrybucji wsparcia (w obecnym okresie programowania 5 % największych beneficjentów wspólnej polityki rolnej otrzymuje prawie 50 % płatności bezpośrednich), a jednocześnie przyczynienie się do realizacji szerszych celów, takich jak bezpieczeństwo żywnościowe, wspieranie odnowy pokoleń i zapewnienie bardziej zrównoważonego rozwoju sektora rolnego w całej Unii. Ułatwiają one również reorientację na środki rolnośrodowiskowe i klimatyczne, obszary z ograniczeniami, określone sektory czy inwestycje oraz konkurencyjność.

Jednocześnie jednak nasuwają się istotne pytania dotyczące łącznych skutków, które te elementy mogą powodować. W szczególności mogą one mieć wpływ na:

- podział wsparcia między gospodarstwa różnej wielkości i różnego rodzaju,
- rentowność gospodarstw i ich zdolność inwestycyjną,
- odnowę pokoleń i dostęp do gruntów,
- równowagę między wspólnymi ramami UE a elastycznością państw członkowskich.

Różnorodność struktur rolnych i warunków gospodarczych w całej Unii sprawia, że decyzje te są szczególnie wrażliwe. Chociaż bardziej zharmonizowane podejścia, takie jak zaproponowane przez Komisję, mogą przyczynić się do zapewnienia równych warunków działania i bardziej sprawiedliwego podziału wsparcia, mogą one również ograniczyć zdolność państw członkowskich do dostosowania wsparcia dochodu do ich szczególnych potrzeb. Z kolei większa elastyczność może umożliwić lepsze dostosowanie do kontekstów krajowych, ale też prowadzić do fragmentacji i nierównomiernego poziomu wsparcia w Unii.

Ponadto struktura degresywnego obszarowego wsparcia dochodów musi zapewniać, aby wsparcie dochodu nadal stanowiło podstawę stabilności gospodarczej gospodarstw rolnych, w tym tych gospodarstw, które odgrywają kluczową rolę w utrzymywaniu zdolności produkcyjnych i przyczynianiu się do bezpieczeństwa żywnościowego. Z drugiej strony ważne jest również, aby degresywne obszarowe wsparcie dochodów uwzględniało potrzebę sprawiedliwego podziału wsparcia i ułatwiało odnowę pokoleń.

W związku z powyższym prezydencja proponuje następujące kwestie do dyskusji:

- 1. W jakim stopniu, Państwa zdaniem, ukierunkowanie wsparcia dochodów powinno opierać się na wspólnych unijnych przepisach, aby zapewnić sprawiedliwość w całej UE, a gdzie państwa członkowskie powinny zachować elastyczność, tak by odzwierciedlało ono ich specyficzne warunki?*
- 2. Jakie jest Państwa zdanie na temat proponowanych mechanizmów degresywności i ograniczenia wsparcia dochodu, które mają przyczynić się do bardziej sprawiedliwego podziału wsparcia przy jednoczesnym zachowaniu rentowności gospodarstw rolnych w całej UE i zapewnieniu ich roli w bezpieczeństwie żywnościowym?*